

СТОРИНКИ ІСТОРІЇ СПОРТУ В УКРАЇНІ

Григорій Рудницький (Сімферополь)

ПЕРШИЙ З ГРОСМАЙСТЕРСЬКОЇ КОГОРТИ

Тепер мало хто знає, що звання шашкового гросмайстра (по-тодішньому – великого майстра) першим в СРСР отримав харків'янин Володимир Бакуменко (1909-1978). Сталося це 1927 р., при чому шлях до такого титулу у вісімнадцятилітнього студента будівельного технікуму був просто неймовірний. Не обійшлося, як то часто трапляється в спорті, і без щасливого випадку, а саме: перед самим початком III чемпіонату СРСР, який 1927 року мав відбутися в Москві, Україні, крім одного-єдиного місця, несподівано виділили ще одне. Відтак, у Харкові терміново проводиться матч претендентів і В. Бакуменко перемагає (+3, –2, =3) тодішнього віце-чемпіона України Б. Ільїнського. А за тим – блискучий виступ на третьому чемпіонаті СРСР (в дев'ятнадцяти партіях – 9 перемог, стільки ж нічиїх і лише одна поразка), поділ двох перших місць з московським майстром С. Соколовим, якого В. Бакуменко здолав у вирішальному матчі з чотирьох партій, вигравши один поєдинок і три звівши до нічиєї. За ці успіхи український шашкіст, згідно з ухвалою п'ятого всесоюзного шахово-шашкового з'їзду, першим отримав звання “великого майстра”, але вже невдовзі воно в його титуляції перестало вживатися.

Всесоюзним чемпіоном В. Бакуменко був усього пів року, бо в результаті закулісних обортів московської шашкової організації його змушують грати матч з переможцем двох попередніх чемпіонатів В. Медковим, котрий у III чемпіонаті СРСР поділив лише 4-7-ме місце, але виговорив собі право на матч-реванш з двадцяти партій. Ясна річ, перевага була на боці досвідченого російського майстра (11:9), адже той починав свій спортивний шлях ще до народження Бакуменка.

Більше у всесоюзних першостях харків'яни не грав, а в українських його найвищі досягнення такі: III чемпіонат (Одеса, 1928) – поділ другого-третього місць з харків'янином В. Романовим, X чемпіонат (Київ, 1940) – поділ першого-четвертого місць з харків'янином В. Могилевичем, киянами Б. Бліндером та І. Куперманом. Талановитий Могилевич загинув у бою 1945 року зовсім молодим, Бліндер згодом став ще й майстром етюдної композиції, а Куперман – кількаразовим чемпіоном світу зі стокліткових шашок.

Під час війни Володимир Бакуменко емігрував на Захід, а 1950 року переїхав до Бразилії, де

розгорнув надзвичайно широку роботу в пропаганді шашкового спорту, виступаючи з численними публікаціями в журналах читаючи лекції, даючи сеанси та допомагаючи бразильським шашкістам тренерськими настановами. Він вже був одним з фундаторів Бразильської федерації шашок, заснованої 1952 року.

Шашки (їх еспансько-португальський різновид, що пізніше став моделлю для гри на стоклітковій дамиці) завезли в Південну Америку ще в XVI-XVII століттях європейські колоністи. В наш час вони здобули міжнародне визнання і називаються в усьому світі не португальськими, не еспанськими, а бразильськими – не в останню чергу саме завдяки діяльності нашого співвітчизника. Володимир Михайлович Бакуменко багато попрацював над теорією цієї гри, що відрізняється від практикованої в Україні лише трьома специфічними правилами, обнайменував майже всі дебюти. Перелік запропонованих ним назв подає книжка Сіро Гонсалвеса Баретто “O Jogo de Damas pelo Brasil” (1996). Бразильські автори в своїх публікаціях постійно підкреслюють виїняткові заслуги В. Бакуменка.

Best Wishes from

CONVENT SHELL
 192 Madison Avenue
 Convent Station, NJ 07961

PHH
Service

License NJ State Inspection
 Complete Auto Repairs
 Road Service and Towing
 Open 24 Hours

 Approved
 Auto Repair

(973) 538-3234
MIKE BEARNSHTEYN

